SKLEPI

SKLEP SVETA (EU) 2023/1051

z dne 22. maja 2023

o spremembi Sklepa (EU) 2019/1754 o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 v povezavi s členom 218(6), točka (a), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Lizbonski sporazum o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji z dne 31. oktobra 1958 (v nadaljnjem besedilu: Lizbonski sporazum) je pogodba, ki jo upravlja Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO). Z Lizbonskim sporazumom je bila vzpostavljena posebna unija (v nadaljnjem besedilu: posebna unija) v okviru Unije za varstvo industrijske lastnine. Na voljo je pogodbenicam Pariške konvencije za varstvo industrijske lastnine, podpisane 20. marca 1883 v Parizu. Pogodbenice na svojem ozemlju zaščitijo označbe porekla proizvodov drugih pogodbenic, ki se kot take priznavajo in so zaščitene v državi porekla ter registrirane pri Mednarodnem uradu WIPO, razen če v obdobju enega leta od prejema uradnega obvestila o registraciji izjavijo, da ne morejo zagotoviti zaščite.

(2) Med pogodbenicami Lizbonskega sporazuma je sedem držav članic, in sicer Bolgarija, Češka, Francija, Italija, Madžarska, Portugalska in Slovaška. Unija sama ni pogodbenica Lizbonskega sporazuma, saj lahko k njemu pristopijo le države.

(3) Po reviziji Lizbonskega sporazuma je bil 20. maja 2015 na diplomatski konferenci WIPO sprejet Ženevski akt Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah ([1]) (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt). Ženevski akt zaščito označb porekla razširja na vse geografske označbe in omogoča, da pogodbenice postanejo tudi medvladne organizacije.

(4) Sodišče Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) je v sodbi z dne 25. oktobra 2017 ([2]) razsodilo, da pogajanja o Ženevskem aktu spadajo v izključno pristojnost, ki jo ima Unija na podlagi člena 3(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) na področju skupne trgovinske politike iz člena 207(1) PDEU.

(5) Komisija je 27. julija 2018 predložila predlog sklepa Sveta o pristopu Unije k Ženevskemu aktu na podlagi člena 207 in člena 218(6), točka (a), PDEU. Ob upoštevanju izključne pristojnosti Unije glede pogajanj o Ženevskemu aktu je bilo v predlogu določeno, da k Ženevskemu aktu pristopi le sama Unija.

([1]) UL L 271, 24.10.2019, str. 15.

([2]) Sodba Sodišča z dne 25. oktobra 2017, *Komisija/Svet (Revidirani Lizbonski sporazum)*, C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

(6) Svet je 7. oktobra 2019 v skladu s členom 293(1) PDEU soglasno sprejel Sklep (EU) 2019/1754 ([3]) o pristopu Unije k Ženevskemu aktu. Člen 3 Sklepa (EU) 2019/1754 določa, da so države članice, ki to želijo, pooblaščene, da skupaj z Unijo in v njenem interesu ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo ob doslednem spoštovanju izključne pristojnosti Unije. Člen 4 Sklepa (EU) 2019/1754 določa, da Unijo in države članice, ki ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo, v posebni uniji zastopa Komisija v skladu s členom 17(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Člen 4 Sklepa (EU) 2019/1754 nadalje določa, da je Unija odgovorna za zagotavljanje uveljavljanja pravic in izpolnjevanja obveznosti Unije in držav članic, ki ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo.

(7) Komisija je v izjavi, vključeni v zapisnik Sveta v zvezi s sprejetjem Sklepa (EU) 2019/1754, nasprotovala možnosti, da bi bile vse države članice, ki to želijo, pooblaščene, da ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo skupaj z Unijo. Vendar je navedla tudi, da bi se bila pripravljena strinjati, da se sedmim državam članicam, ki so že pogodbenice Lizbonskega sporazuma in imajo na njegovi podlagi registrirane veliko intelektualne lastnine, dovoli, da v interesu Unije pristopijo k Ženevskemu aktu.

(8) Ženevski akt je začel veljati 26. februarja 2020, tri mesece po tem, ko je Unija deponirala svojo listino o pristopu, s čimer se je število pogodbenic povečalo na potrebnih pet.

(9) Komisija je 17. januarja 2020 na podlagi člena 263 PDEU vložila tožbo za razglasitev delne ničnosti Sklepa (EU) 2019/1754 zaradi kršitve členov 218(6) in 293(1) PDEU, načela prenosa pristojnosti iz člena 13(2) PEU, načela institucionalnega ravnovesja in pravice Komisije do pobude ter, podredno, zaradi kršitve členov 2(1) in 207 PDEU ter obveznosti obrazložitve.

(10) Komisija je Sodišču predlagala, da Sklep (EU) 2019/1754 razglasi za ničen v delu, v katerem določa, da lahko vse države članice pristopijo k Ženevskemu aktu. Čeprav je Komisija Sodišče hkrati pozvala, da ohrani učinke delov tega sklepa, ki naj se razglasi za nične, zlasti morebitno uporabo pooblastila za pristop k Ženevskemu aktu s strani sedmih držav članic, ki so bile pogodbenice Lizbonskega sporazuma že pred datumom razglasitve sodbe Komisija je navedla, da bi lahko izjemoma sprejela kompromis, na podlagi katerega bi sedem držav članic, ki so pogodbenice Lizbonskega sporazuma, pristopilo k Ženevskemu aktu, da bi se izognili težavam v zvezi s kontinuiteto pravic.

(11) Sodišče je s sodbo z dne 22. novembra 2022 ([4]) razveljavilo člen 3 in v delu, v katerem se sklicuje na države članice, člen 4 Sklepa (EU) 2019/1754.

(12) Iz sodbe Sodišča z dne 22. novembra 2022 je razvidno tudi, da je treba ohraniti prednost in kontinuiteto zaščite označb porekla, registriranih na podlagi Lizbonskega sporazuma, v sedmih državah članicah, ki so že bile njegove pogodbenice, zlasti v skladu z načelom lojalnega sodelovanja med Unijo in državami članicami iz člena 4(3) PEU, da se zaščitijo pridobljene pravice, ki izhajajo iz teh nacionalnih registracij. Zato je razsodilo, da bi bilo treba učinke razveljavljenih delov Sklepa (EU) 2019/1754 ohraniti za države članice, ki so že izkoristile pooblastilo, da ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo, in sicer do začetka veljavnosti novega sklepa Sveta v razumnem roku, ki ne bi smel biti daljši od šestih mesecev od datuma razglasitve sodbe.

(13) Glede na izključno pristojnost Unije in možnost, da Unija pristopi k Ženevskemu aktu, se lahko države članice pooblastijo za pristop k Ženevskemu aktu v interesu Unije skupaj z Unijo le v določenih ustrezno utemeljenih in posebnih okoliščinah.

([3]) Sklep Sveta (EU) 2019/1754 z dne 7. oktobra 2019 o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL L 271, 24.10.2019, str. 12).

([4]) Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2022, *Komisija/Svet*, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

(14) Člen 11 Uredbe (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) določa prehodne določbe za označbe porekla iz držav članic, ki so že registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma. Na podlagi teh določb je sedem držav članic, ki so pogodbenice Lizbonskega sporazuma, Komisijo do 14. novembra 2022 uradno obvestilo o svoji odločitvi, da zahtevajo mednarodno registracijo na podlagi Ženevskega akta za označbe porekla, ki so že registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma.

(15) Glede na te posebne okoliščine, je primerno spremeniti Sklep (EU) 2019/1754, da se ob polnem spoštovanju izključne pristojnosti Unije sedem držav članic, ki so bile že pred začetkom veljavnosti Ženevskega akta pogodbenice Lizbonskega sporazuma, pooblasti, da ratificirajo tudi Ženevski akt ali k njemu pristopijo, in sicer strogo v obsegu, v katerem je v interesu Unije to potrebno za ohranitev prednosti in kontinuitete zaščite označb porekla, ki so jih te države članice že registrirale na podlagi Lizbonskega sporazuma.

(16) Sklep (EU) 2019/1754 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Spremembi Sklepa (EU) 2019/1754

Sklep (EU) 2019/1754 se spremeni:

(1) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Države članice, ki so bile pogodbenice Lizbonskega sporazuma 26. februarja 2020, in sicer Bolgarija, Češka, Francija, Italija, Madžarska, Portugalska in Slovaška, so ob polnem spoštovanju izključne pristojnosti Unije pooblaščene, da skupaj z Unijo ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, in sicer strogo v obsegu, v katerem je v interesu Unije njihov pristop potreben za ohranitev prednosti in kontinuitete zaščite označb porekla, ki so jih te države članice že registrirale na podlagi Lizbonskega sporazuma, in za izpolnitev obveznosti iz člena 11 Uredbe (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL L 271, 24.10.2019, str. 1).“;

(2) v členu 4(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Unijo in tiste države članice, ki so ratificirale Ženevski akt ali k njemu pristopile na podlagi člena 3 tega sklepa, v posebni uniji zastopa Komisija v skladu s členom 17(1) PEU. Unija je odgovorna za zagotavljanje uveljavljanja pravic in izpolnjevanja obveznosti Unije na podlagi člena 3 tega sklepa.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

([5]) Uredba (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL L 271, 24.10.2019, str. 1).

V Bruslju, 22. maja 2023

Za Svet
predsednica
E. BUSCH